Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
16 november 2026

Kenmerk
DGA-PAV / 109031898

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief diverse onderwerpen mestbeleid

Kopie aan

Bijlage(n)
2

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang van verschillende onderwerpen binnen het mestbeleid. Dit betreft de voortgang van Renure, de rotatie met rustgewassen, het proces van het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn (8e AP), een onderzoek naar het effect van graslandvernieuwing op nitraatuitspoeling en lachgasemissies, de evaluatie van de Nitraatrichtlijn, mestadditieven en het verzoek tot vervolgsubsidie van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgaande Kamerbrief en deze te verzenden naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

Voortgang RENURE

- U informeert de Kamer dat u voornemens bent om Renugarant zo spoedig mogelijk aan te wijzen, zodat producenten van Renure zich op basis van dit schema kunnen laten certificeren;
- Daarbij is het voornemen om certificering op termijn verplicht te stellen voor alle producten van Renure, zodat met Renugarant alle registratie-, bemonsterings- en analyseresultaten kunnen worden gecontroleerd.
- Een wetsvoorstel certificering daartoe is eerder in consultatie gebracht en is voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering Raad van State.
- Lagere regelgeving ter uitwerking daarvan wordt voorbereid waarin onder meer certificering verplicht wordt gesteld voor producten van Renure die binnen de Renure-verruiming van de gebruiksnorm dierlijke mest kunnen worden aangewend.

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Kenmerk
DGA-PAV / 109031898

Rotatiejaar 2027 voor de verplichting om rustgewassen te telen

- De verplichting tot het eenmaal in de vier jaar telen van een verplicht rustgewas op percelen op zand- en lössgrond, is geregeld in artikelen 4.1194 en 4.1212a van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
- Vanaf januari 2027 start een nieuwe rotatieperiode van vier jaar.
- Daarnaast geeft u aan dat met de inwerkingtreding van de wijziging van de Omgevingsregeling van 14 september jl. enkele boomkwekerijgewassen zijn aangewezen als rustgewas.
- Het verzoek om alle boomkwekerijgewassen op te nemen als rustgewas voor het 8e AP en latere actieprogramma's is niet geregeld in de wijzigingsregeling. Bij de uitwerking van het 8e AP worden de rotatieverplichting en de herziening van de rustgewassenlijst betrokken.

Proces 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn

- U benoemt dat de maatregelen uit de Taskforce gericht zijn op de verbetering van de waterkwaliteit en dat op basis daarvan verder gewerkt kan worden aan het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn.
- U deelt dat naar verwachting begin 2027 de consultatie van het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn zal plaatsvinden.

Onderzoek naar het effect van graslandvernieuwing op nitraatuitspoeling en lachgasemissie

- Tijdens het zesde actieprogramma is een onderzoek gestart om na te gaan welke effecten het tijdstip van vernieuwing van grasland heeft op de nitraatuitspoeling en de lachgasemissies.
- De belangrijkste uitkomsten zijn:
    - Het scheuren van grasland verhoogt het risico op nitraatuitspoeling en lachgasemissies;
    - Bij scheuren in het voorjaar was het nitraatgehalte in het grondwater onder de norm. Bij scheuren in augustus was het nitraatgehalte boven de norm. Korting op de stikstofbemesting in het opvolgende kalenderjaar van 50 kg N per ha is niet voldoende;
    - Extra grondbewerking na het scheuren verhoogt de nitraatuitspoeling.
- Op basis van dit onderzoek is er geen aanleiding de huidige regelgeving ten aanzien van het vernietigen van graszoden te herzien.

Evaluatie Nitraatrichtlijn

- Op 15 juli jl. heeft de Europese Commissie het verslag over de evaluatie van de Nitraatrichtlijn gepubliceerd. De Commissie komt tot de conclusie dat de Nitraatrichtlijn over het algemeen effectief is geweest en dat de Nitraatrichtlijn heeft geleid tot een vermindering van het gebruik van meststoffen en de daarmee samenhangende nutriëntenverliezen naar het grond- en oppervlaktewater.
- Op basis van deze conclusies heeft de Commissie besloten de Nitraatrichtlijn niet te herzien, maar wel een proces in gang te zetten voor een vereenvoudigde en verbeterde implementatie van de Nitraatrichtlijn.
- U deelt mee dat de Commissie met lidstaten in gesprek gaat over mogelijke opties tot vereenvoudiging van de implementatie van de Nitraatrichtlijn

waarbij Nederland wil inzetten op doelsturing op waterkwaliteit en evenwichtsbemesting.

Mestadditieven

- U deelt het rapport de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) over het opnemen van mestadditieven in de Meststoffenwet.
- De belangrijkste conclusies uit het advies zijn:
    - Mestadditieven bieden duidelijke kansen voor emissiereductie en verbetering van mestbeheer, maar de effecten sterk afhankelijk zijn van type en toepassing en vaak nog onvoldoende onderbouwd zijn.
    - Om te komen tot een passende regulering voor mestadditieven waarmee de gezondheid van mens, dier en milieu kan worden gewaarborgd en de meststoffenboekhouding sluitend kan worden gemaakt moeten beleidsmogelijkheden verder worden onderzocht.

Vervolgsubsidieverzoek Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW)

- U deelt met de Kamer dat u een verzoek heeft binnengekregen voor een vervolgsubsidie voor de verbeterde kennisverspreidingsprogramma's over nutriënten, bodem en klimaatadaptatie die onder DAW (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer) worden uitgevoerd.
- Het gaat om een bedrag van maximaal €4 mln. euro voor 2027 waarvoor middelen beschikbaar zijn binnen de begroting 2027 van het ministerie van LVVN.

Verlenging subsidiemodule Hoogwaardige mestverwerking

- Met de brief beschouwt u het verzoek van de commissie voor LVVN om geen onomkeerbare stappen te zetten tot de behandeling in de Tweede Kamer van de subsidiemodule Hoogwaardige mestverwerking is afgerond, als afgedaan.